

4829
ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 11

БЕОГРАД - НОВЕМБРА 1933

ГОДИНА I

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЉУ

Уредник

ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

Учишљељице на II течају Домаћичке школе Краљевог фонда

БЕОГРАД

Штампарнија „Скершћ“ — М. К. Штефановића — Краљице Наталије 12 — Телефон бр. 20-732

1 9 3 3

САДРЖАЈ:

1. Смиљана и вијенац.
 2. Наук дјевојци.
 3. Јадно дете.
 4. Млади Свирац.
 5. Бисерна зрна.
 6. Орање пред зиму.
 7. Једна нова задруга.
 8. Народна се ношња у Шумадији враћа.
 9. Село.
 10. Народне пословице.
 11. Наша Кујна.
 12. Наша писма.
-

Годишња претплата 24 динара, за пола године 12 дин. поједини број 2 дин. Претплату слати поштанским чеком бр. 56 440 или упутницом уредништву СЕЉАНКЕ Београд, Балканска 9 III спрат.

Прешћлаћуј се на Сељанку, јер је то једини лист који је намењен сељанци, право је да и она има свој лист, који ће јој много корисћићи.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Излази почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин.
Поједини број 2— динара.

Власник и уредник
Даринка Лацковићева
Балканска улица број 9.

Телефон број 22-708. — Поштански чек 56.440

Смиљана и вијенац (народна песма)

Смиљ Смиљана покрај воде брала
Набрала га њедра и рукаве
Извила је три зелена вијенца:
Једнога је себи оставила,
Други својој другарици дала,
А трећи је низ воду пустила,
Па је њему тихо бесједила:

Плови, плови, мој зелени вијенче!
Те доплови до Ђурђева двора,
Па запитај Ђурђеву мајчицу:
„Хоћеш, мајко, оженити Ђурђа?
Не жени га младом удовицом,
Већ га жени љепотом дјевојком!“

Наук дјевојци

(народна песма)

Лепо ти је под ноћ погледати
 Где девојка седи код девера,
 Испод венца младожењу гледи!
 Њој говори млади младожења:
 Што ме гледаш, драга душо моја?“
 „Ја те гледам, суђен господару,
 „Какав ћеш ми — сада наук дати,
 „Како ћу ти мајци уговети:
 „Доцне легни, а рано устани;
 „Двор помети, и воде донеси;
 „И очешљај своју русу косу“.

Јадно дете

Наше матере су врло добре, пуне су љубави за своју децу и учиниле би све и сва да им деца напредују и заживе. Али наше матере, особито по селима, нису довољно просвећене, не знају ни најглавнија правила науке о чувању здравља, ие траже савета и помоћи од лекара, који знају како треба депу неговати и спасавати од болести, држе се враџбина и бајања, не остављају многе своје рђаве навике и штетне обичаје. Зато таке матере нехотимице и несвесно греше, а деца им се пате, поболу, па често и умру, особито нежна и осетљива одојчад.

Наше сеоске матере почну врло рано, већ првих дана и недеља, прихрањивати своју одајчад, неподесном и тешком храном, коју не може да свари њихов неразвијен и слаб желудац (стомак) и црева. Од таквог прехрањивања се одојче поремети и разболи. Место да одмах дозову лекара болесном и расплаканом одојчету, оне га и даље хране тешком храном, врачају му и бајуму и ако плаче и вршти, дају му мака и ракије да се умире и заспи. Тиме га не лече, него му само кваре опаку болест, од које одојче врло лако и умире и у црно завија своје добре, али непросвећене родитеље. Зато се може, с пуним правом рећи, да многе наше матере, и ако су

добре, рађају децу не за живот, већ за гробље, јер нису просвећене, јер не знају како се деца негују, хране и бране од болести и како им чем се помаже у болести, да не умиру.

Зато се једно наше дете и сетило својих великих патњи, по сећању и причању својих старијих, кад је чуло предавање једног лекара и видело живе слике о томе како се негује и храни одојчад у напредним земљама, као што је Америка, Енглеска, Француска и друге државе. Сетило се својих великих патњи и проговорило. Из речи тог нашег намученог детета видећете како је мучно провело своју младост у дому својих добрих, али непросвећених родитеља и видећете колико се греша у нашим сељачким домовима, па се, драге читатељке, добро чувајте да не бисте и ви тако грешиле, јер ће те често и дуго носити на себи црнину, а у души тугу и жалост, због напаћене деце, коју ће те морати однети, младу и зелену, у вечну кућу, у хладну и црну раку.

Ево, шта је рекло наше дете:

„Ја сам вам птица у кезезу, или, ако хоћете, ја сам вам прави роб. Роб сам зато што ме нана (мати) одвише воли. Да су моје старије сестре и браћа заживела, можда нана не би толико страховала за мене, а, овако, се боји да ме пусти на сунце, ваздуз, напоље међу сиромашну а веселу децу.

Верујте ми, ја сам роб и то не од јуче, ни од лане, него већ од првог дана када сам пала на овај лепи свет. Чим сам се родила, почела је и моја патња. Оковали су ме већ првог дана и стењала сам у окрвима више од по године. Чим сам се родила, нека стара бабица ме је сву увезала и стегла узаном пантљиком (врпцом) од главе до пете. Ево вам те проклете фачлије. Ви их сви добро познајете. Многа су их наша деца горко оплакала. Хтела, не хтела, морала сам се укочити као проштац и тако укочена стојати као војник пред официром. Дерала сам се из свег гласа и отимала, јер ме је стезало, тупило и није дало дисати. али све забадава. Нико није хтео да ме спасе врашких устега и врашких патњи.

Моја нана морала је да иде на рад и да пиљари. Јутром ме је подојила, па ме је цео дан остављала на баби. И тако није ни мене мимоишла она страшна оправа која је убила више деце у Југославији, него

све болести и бајалице заједно. Ви већ знате коју оправу мислим. Ево је (извади и џепа цуцлу, стаклену боцу са сисаљком из које хране наше матере одојчад крављим млеком). Цуцла, то вам је за децу врло опасна справа. Цуцла је пиштољ којим неразумне матере саме убијају своју невину децу, и ако их лудо воле. А како то? Ево како. Цуцла се не може никад чисто држати, ма како се прала. И ја сам гутала из цуцле преврнуто, ускисло и смрдљиво млеко и добила сам од њега грижу, чупање и пролив. Дерала сам се, као бесомучна, од болова. Баба је само вртела главом и говорила: „ово се дете проневаљалило, али ја ћу га већ излечити“. И стаде ми гурати у уста куван мак или земичку коју је добро натопила ракијом. Дабогме да сам се од бабина лека смирила и цео боговетни дан спавала као заклана, али како ми је било, то ја знам.

Баба ме је већ првих недеља кљукала грисом, ле-пињом, печеним бундевама, жутиим пасуљом и другим јелом, које једу одрасли. Мој слаби и нежни stomачић се бунио против тог тешког јела и ја сам осећала јаке болове у трбуху и вриштала сам и свег гласа. Моја баба је мислила да ја вриштим што сам гладна, па дај изнова да ме кљука. Умало нисам и ја умрла од тих тешких јела и честог кљукања као и моје старије сестре и браћа и врло многа наша деца у Југославији.

Од цуцле, мака, ракије и незгодне и тешке хране ослабила сам као авет. Била сам сама кожа и кост. Изгубила сам од силног плача и глас и јечала сам као претучено маче. Нана се бојала да ме ухвати у руке; да ми не пребије коју кост или дроб не истера из мене, и сада када ми је душа била већ у носу, моји се још не сећају доктора, Баба каже: „знаду и бабе“ и дозвола неке жене које су ме, као хлебац, гњечиле и умало ми нису и душу на нос истерале. Да није господин попа случајно с вратио к нама и натерао нану да мени бедној, дозове доктора, ја бих већ давно правила друштво оним хиљадама наше деце коју је претерана и слепа мајчина љубав отправила на други свет, својим вечитим кљукањем и претераним чувањем.

Доцније ме стрпаше у дубак, као као госпоје у мидер. И ту сам се патила, док ми се ноге нису искривиле као левче. Требало је много времена док су се мало исправиле, нису ми ни друге кости боље. Груди су ми удубљене као у шустера, а на ребрима имам чворова као калуђерске бројанице.

Добри људи и жене, волите своју децу, али ваша љубав нека не буде неразумна и слепа, као што је љубав моје добре нане и баке“.

Нови Сад.

Др. Лаза Марковић,
лекар.

Млади свирац

У Бачкој је од вајкада био обичај, да ратари тек пошто посвршавају пољске послове, увезу храну са својих њива у амбаре и напуне кућу као кошницу, онда мисле да своју децу жене или удају. И онда се момци и девојке хватају у то јесење коло, које играју под ведрим небом. Ту обично момак, који је заволео девојку, понуди јој јабуку, и ако је она прими, знак је да она њега радо гледа и родитељима по вољи избор њихове деце, још то исто вече оду да испросе девоку. Тај обичај не постоји само по селима, него и по варошима, гдегод има тежака. Ово што ћу испричати догодило се у Сомбору. То је доста занимљива варош. Има четири предграђа, која се зову: Млаке, Црвенка, Горња варош и Селанча. У Млакама и Црвенки је скоро све сам србин, и ма да је то крај где живе махом тежаци, има доста и господских кућа. Кад игра коло, гледалаца је било увек много. То је била пријатна шетња, те се недељом и празником подигну листом госпође и господа. да гледају коло. То је било вредно и видети. Онда се још тежакиње нису облачиле у модерна одела, као на жалост што данас то чине. Носиле су народно одело, као што је тамо обичај: сукњу набрану у боре широку свилену кедељу, која је врло убрана и покрива скоро сву сукњу, затим кошуљу од најтањег платна које саме ткају, са отвореним рукавима који су извезени златом. Прслук је кадифен или свилен, опшивен златном чидком, а на врату свилена марама прекрштена преко груди. Око врата имају неколико низа дуката, који

пријатно звецкају при игри. Коса лепо зачешљана и уплетена у неколико широких витица, и као неки точак сложена око главе. А нове младе (јер су и оне долазиле у коло) носиле су исто тако одело, само су биле убраћене. Ти убрадачи су од танког свиленог српског платна, као марама опшивена златном чипком, а на два угла везене гране златом. На делу око лица прешивена је златна чипка широка десет сантиметра, која се саставља у подбрадак и завршује свиленом траком. Са обе стране убрадача придевене су две ките вештачког цвећа. Лице у том убрадачу изгледа као уоквирено. Коса се скоро ни мало не види, али ипак врло лепо изгледају те младе жене. Сећам се врло добро, кад би долазили странци у Сомбор, ни један не би пропустио, а да не дође недељом или празником пред српску цркву, да их види кад из цркве излазе у том њиховом свечаном оделу. Долазили су и у коло кад је томе било време.

Једног лепог јесењег дана, у недељу, играли су опет коло. Цела се варош подигла да га гледа, а још више младога свирца који већ неколико недеља свира у гајде. Био је необично леп, дивна узраста. Имао је црне крупне очи, које су сијале као два драга камена, а црна мека као свила коса падала му по раменима. Нос прав и врло леп, уста мала и румена, још без наусница, лице, и ако од сунца мало преплануло, ипак врло нежно и мило. Одевен је био као што се тамо одевају тежаци: широке гаће од убуљеног платна, танка кошуља са запонцима, прслук од црне чоје са ситним сребрним дугметима, а око врата црну свилену пошу, са крајевима опшивеним златном чипком. Све је то доликовало његовом лепом лицу. Сваки је радо погледао младога свирца али он је био хладан, једва је кадгод испод његовог малог шеширића, који је натукао на очи, и погледао око себе. Па ипак сваки је момак у колу био љубоморан на њега, а девојке су биле срећне кад их је свирац кадгод погледао.

Баш те недеље кад је највише било света, млади свирац беше тужнији но икада. Изгледало је као да се сав удубио у мисли које су морале бити врло бурне, јер је тако и свирао као да је хтео дати одушке своје унутрашњем узбуђењу, па су и они у колу тако бурно играли, да им се земља тресла под ногама. Све је то било раздрагано, или више они који су у колу весело играли, или они који су гледали. Само лепо свирац постајаше све суморнији. Усред тог раздраганог играња, наједанпут се заори неки снажни мушки глас:

— Еј Милка, жалосна ти мајка, зар ми тако сачува верност?!

Сви у колу, као и остали гледаоци, окренуше се на ону страну од куд се зачу тај мушки глас. Сам свирац, као громом ударен, престаде свирати, побледе као смрт и остаде укочен и непомичан. Тај, који је мало час онако јасно викнуо, био је млад, снажан и леп ислужени војник, који је још носио војничке хаљине. Млади војник као да и не опази никога до једино свирца, па повика још јаче:

— Зар ме не познајеш, Милка? Говори, жалосна ти срећа, шта учини од себе, те се кријеш у том мушком оделу?

Сад сви зачуђено обрнуше се на младог свирца, који још једнако стајаше непомичан.

А млади војник настави:

— Видите ли браћо и сестре, то је моја вереница, која ми се завери да ће ме чекати док се из војске не вратим, а у место тога, она погази девојачки образ, одсече косу, навуче на се то мушко одело, да би тим лакше сакрила своје неваљаштво, те се, ето, скита као свирац по свету. Видесте ли кад год таког чуда и покора? У први мах сви се згледаху зачуђено, а на послетку ударише у кикот и смејање. Неко од момака повика подругљиво:

— Еј! Зар је то тај делија који нама момцима задаваше толике муке, што нам се све девојке загледаше у њега! Са свију страна чуло се само смејање и ругање.

Наједанпут млади свирац збаци шешир с главе, затресе својом лепом главом и подиже је у вис, очи му запламтише као две варнице, па чистим и јасним гласом повика:

— Радоване, ти ме окриви а не саслуша! Ти си поверовао што ти моји душмани рекоше о мени. А ви момци и девојке, што ми се сад ругате и смејете, почујте ме, па ако има међу вама која сиротица мени равна, она ће ме најбоље разумети. На један мах настаде мртва тишина, сви су је зачуђено гледали, и чекали шта ће им ова делија — девојка казати.

Милка се малаксало спусти на неки пањ што беше у сред кола. Уздахну тешко, груди јој се надимаху од силног узбуђења, наслони главу на руку, па овако поче:

Прво вама хоћу да кажем шта сам и ко сам, па онда теби, Радоване, зашто ме нађе овде. — Сиротица сам, немам нигде никога свога. Мајку нисам ни запамтила. Била сам

сасвим мала, кад се отац с мојом бабом и самном доселио у село Лалић. Ту купи парче земље прекопа и засади је разним поврћем, које смо продавали. Отац ми је био свирац. Недељом и празником свирао је у колу. зими по механама, и заслуживао по коју пару, а пре недеље је радио код тежака. Баба је познавала сваку биљку и правила лекове, па је лечила њима чељад по селу, па и њихову марву. А деца су се ипак за њом ругала, бацала каменицама и звала је вештицом. То јој је била хвала!

И мене је сирота баба учила да познам лековите траве, али ја не хтедох правити лекове том незахвалном свету. Ја сам се бавила поврћем, које сам и продавала по селу. Тако смо сви троје зарађивали. Живели смо доста мирно, ма да нас у селу нико није волео, и увек су нас звали дошљацима. Кад сам навршила петнаесту годину, умре ми отац. Изгубисмо нашу одбрану. Баба је била већ врло стара, а кад умре отац, жалост је још више обори, исплака скоро очи своје. Он јој је био најмлађе и последње дете које сахрани па је ипак, онако јадна, ишла да лечи, а деца по улицама још јој се више ругаху. Па ни мени не дадоше мира.

— наставиће се —

Бисерна зрна

Љубављу, правдом, истином,
Скромношћу рајском врлином
Управљај мудро са собом,
Говори благо о другом!..
Упознај своје слабости.
Не чини ником пакости!

Мир Божји нек је са твбом,
Мир Божји шаљи и другом!
Прослављај Бога небеског,
Цвркућу тице, ора је,
Устани, брате зора је!
Поори, посеј подрљај,
Весело чело протрљај:
Земњом ћеш зрно покрити,
Њива ће родом родити.

Сећај се часа самртног:
 Добротом добро заради!
 На посо хитај, не спавај,
 Молитвом душу спасасавај!
 Исток се дивно румени,
 Трепери сунце у мени:
 Отварај двери небесне,
 Уживај часе радосне.....

Време ће боље настати,
 Нећемо гладни остати!
 Родна ће бити година!
 Од зрна биће стотина!
 Не клони, ради, надај се!
 Боже, помози!.. Спасај се!...

Ч. М. Ш.

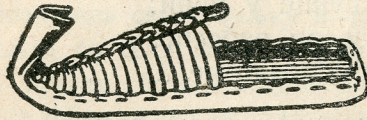
Орање пред зиму

Ако у јесен пред зиму, прекопамо башту, или узоремо (угаримо) њиву, земља ће преко зиме примити много воде, и вода ће дубље у земљу отићи, и усев, који се с пролећа посеје по тој земљи, имаће доста влаге. Преко зиме, вода се грудвама земље мрзне, и грудве прскају, круне се, троше се. Кад се та земља с пролећа поново прекопа или преоре, сваки ће усев на њој брже нићи, њива ће пре озеленити, и биће много више и бољег рода, него ако се с пролећа пред сејање узоре. Што се земља дубље копа и оре, што се чешће преврће, ситни, све боља берба, све дебљи откос, све већи приход све пунији кошеви.

Само на високим бреговима, или у баштама и њивама које вода плави и односи земљу, не смемо орати

у јесен. А на сваком другом месту, за пролетње сејање копај ори с јесени, пред зиму, а с пролећа прекопај! Ситна, растресита земља, брже се с пролећа загреје.

Једна нова задруга

У Пријепољу је основана задруга за гајење санских коза у срезу Милешевском. Задруга ће нарочито корисна бити сиромашним градским породицама, које немају могућности да држе краву. Млеко је у нас

Учишељице на II течају Домаћичке школе Краљевог фонди

несразмерно скупо, те га није могуће куповати колико је потребно, нарочито у породицама са децом. Гајење по једне козе могуће је скоро свакоме. Она, истина, није за препоруку домаћинима, који израђују млечне производе на више, за пијацу, али је врло корисна и ненакнадива за исхрану сиромашнијих породица млеком. Оснивање задруге било је без галаме, озбиљно и тихо,

те даје јемства за напредак задруге. Овом приликом вреди нагласити и једну лепу новину. На првој оснивачкој скупштини једногласно је примљено да у управни и надзорни одбор могу бити бирани и жене.

Народна се ношња у Шумадији враћа

У прошлом броју „Сељанке“ изнели смо једну врло лепу појаву, да се девојке у Шумадији облаче опет у народну ношњу. Увериле су се да је шумадијска ношња чувена са своје лепоте, и да се многи интересују из Београда да се наша дивна народна ношња поврати. Велики је подстрек дала уважена

Јелена Илић и Косара Чивовић

Госпођа Зора Ж. Лазића, одлазећи већ неколико пута на саборе, бирајући сељанке са правом народном ношњом, и награђујући их новчано. Ево и опет награђене шумадинке: Јелена Илић из Мајдана и Косара Чивовић са Рудника, награђене на вашару Мајданске цркве.

Село

У вредном селу, путеви су исправљени. Нигде се не преврћу кола, нити се стока бије мотком да извуче кола из блата. Мостове су на потоцима и рекама исправљени, Никад нема случаја, да се неком деси рђав случај кад је мост прелазио. Куће су окречене, у њима је видно, и у њима и око њих је чисто. Усеви су на време посејани вешто обрађени, и на време сређени. Кроз село и изван села, видеће се добра стока, добри воћњаци, виногради и ливаде. На више места видеће се кованлуци и у њима кошнице с пчелама.

Претседници, кметови и одборници су у добром селу најпаветнији, најпоштенији и највреднији људи. Они брину о селу и општини као д бри домаћини о својој кући.

Без добрих справа, и без доброга алата, семена и стоке, без доброга рада, нема напредне земљорадње. Треба знати хтети и имати чим радити. Справе после употребе треба очистити и чувати, јер се оне не могу сваки час набављати. Рад отклања три велика зла: досаду, порок и немаштину.

Народне пословице

Ако ми не можеш помоћи, немој ми одмагати.

Боље је сложна инокоштина него несложна задруга.

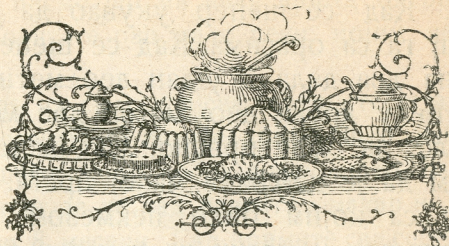
Док се човек сам не осрамоти, не може га нико осрамотити.

Зло је ко не зна, а учити се не да.

Према губеру ваља се пружити.

Учини добро не кај се, учини зло, надај се.

Настрадали сељаци. — У селу Г. Рибнику у Босни догодила се тешка несрећа. У породици Смиљанића помрли су, у највећим мукама скоро сви укућани који су јели месо од вола, који је боловао од црног пришта (антракса).

Риба на луку у ђувечу.

Рибу шарана, или сомову, очисти од крљушти и слузи и опери је пре него што је распориш у неколико вода, затим је распори, извади дроб и са обе стране нарежи је, па посоли и остави да мало постоји. Узми према риби, зејтина или масти у тигањ, испржи доста црног лука исечена на листиће, да пожути, метни у ђувече, додај мало пиринча и на тај лукац метни рибу. Сад направи прелив овако: у један тањир метни три кашике зејтина, кашику брашна и мало алеве паприку све то измути са кашиком сирћета и две кашике воде. Прели преко рибе и пеци у пећици (рерни) док риба не буде добро печена. Кад сиваш, метни на дугачку чинију с једне стране рибу, а с друге лукац.

Сир од дуња (Китнес).

На две и по киле неочишћених дуња спреми једну килу шећера. У лонац метни воду да кључа, дуње исеци на кришке, ољушти их, и семе очисти, спуштај их у кључалој води, и кад одмекну, вади их одмах на решетку или ђевђир и протрљај их брзо у једну шерпу у којој је измерени шећер. Над тим шећером кад се дуња протрља (пасира) шећер се полако топи, и кад си све измерене дуње протрљала, метни на крај штедњака да се брзо кува. Кување траје обично четврт сата. Судове у које ћеш изручити сир од дуња немој квасити. После једног сата можеш већ да изручиш из модле. Има лепу боју и врло је укусан, и до пролећа може да стоји. Добро је за посне славе место ратлука.

Посни колачи од ораја (врло је добро и опробано).

Узми пола киле туцаних или самлевених ораја, четврт киле шећера метни да се прокува са шољом

воде. Кад се шећер укувао да је густ као мед, измешај га са орасима. Кад се шећер охлади, подели то сад на два дела. У један део метни две кашике ситног цимета, у други део метни две мале кашике сока од цвекле, да буде црвено. Сад растањи први део са циметом да је дебљине малог прста, горе врло мало помажи са којим било пекмезом. Сад растањи и онај црвени део и метни на намазан пекмез горе. Можеш да метнеш и трећи део, и то овако: једну шаку очишћених ораја попари кључалом водом ољушти као што се и бадем љушти, самељи и те ораје измешај и то са мало куваног шећера што ти је остало, и сад намажи и други део пекмезом и горе стави сад тај део од љуштених ораја. Имаш сад три слоја и лчи ти на шунку. Сеци мале коцке или правоугаонике.

НАША ПИСМА

Кошевине — Санџак 10/10-933 г.

Поштована и мила моја госпођица.

Ево да вам се јавим да сам Богу хвала здраво, које од милог Бога и вама желим. Немојте ми замерити штовам често не пишем, пољски су радови, па оправљамо кућу, јер нисам могла чистоћу спровести док кућу не доградимо. Сад мој брат хоће да имамо и штедну собу (за госте), и намештај ће да прави за ту собу. Драга мајко и мила госпођице кад све буде готово ја ћу вам писати, да дођете и видите како Милена, Драга и ја живимо, ја би била сретна да нам дођеш, да видиш твоје ћерке. Има ли која из нашег Санџака и ове године у школи? Јели опет Г. Рибаров са ученицама клао свињу, и шта каже које су боље радиле, да ли лањске или овогодишње. Ја сам писала Г. Доктору и Г. Рибарову, нез-

нам да ли су добили писмо јер ми нису ништа одговорили. Сад вас молим да прочитате ово мало речи мојим непознатим сестрама.

Драге моје сестре из свих крајева, слушајте шта ћу да вам пишем и да вас саветујем, пазите добро што вам тамо кажу и предају. Слушајте нашу добру мајку, што вам год каже, онако је, да ми је да се сад навратим макар и 15 дана боље би слушала него 8 месеци. Сад примите све сестрински поздрав и ви драга госпојице, госпођа и сека од ваше захвалне

Милијане Бабнћ

Д. Жабар — Босна 8/10-933 год.

Мила моја незаборављена госпојице.

Већ је прошло дуже времена од кад вам се нисам јавила, имала сам много посла у кићи и пољу, не могу све ни да постигнем, па ме то секира. Од ручног рада сад већ радим вунену хаљиницу, као што сам у школи радила. Свима се допада, и траже да им покажем. Спремила сам зимницу, кувала сам разне пекмезе, а и слатка. Драга гце. „Сељанку“ моју драгу редовно примам, којој се много радујем, а нарочито писма мојих другарица, прво читам писма, па онда све по реду. Све је много корисно за нас сељанке, ми смо баш сретне што имамо наш лист поносни, који нас поучава на бољи живот. Ваљда ће те нам драга гце. учинити да се опет видимо, још једном да видим нашу драгу школу, коју никад заборавити нећу. Жеља ме мине да погледам у нашу слику, али се одмах ражалостим, када ми ниједна другарица ништа не говори него само гледају на ме. Надам се да ће те ви ипак сабрати ваше ћерке да се све скупа видимо. Знам да сад имате много посла, спремате за изложбу и испит, да ми је да долетим само да видим изложбу, знадем да изложба цвати од ручних радова. Мојим другарицама желим да срећно и одлично положи испит. Поздравите госпођу и секу а вама љуби руке ваша захвална ћерка

Цветша Кашић

Забрђе — Бесна 15/10-933 год.

Драга моја госпођице.

Једва добих времена да вам се јавим да сам сасвим добро и здраво, сабирамо љетину, тргамо кукуруз а и зимницу спре-

мам, да знадеш само како ми је зимница лепа. Баш као што нам је у школи била. Драга гце. сетих се даје тамо скоро испит овог мјесеца, па вам га желим честитати, да са својом милом децом будете задовољни, као што сте и са нама били. Драга гце. молим те да ми пишеш док пређе испит, о свему како је било. Жао ми је на гђу. што ми никако не пише, а сам њу и секу много волела. Их, да ии је само да вас све видим, писмо пишем и све сузе бришем, немојте се љутити што овако пишем, јер не видим од суза да пишем. Кад се само сјетим ће сам била и шта сам све научила, ја то никад нећу заборавити. Видим из листа да су се удале Евица и Љубица Херцеговачка, нека им је сретно као што сам и ја сретна. А смејала сам се за Иванче како се жали што неће да једу њени из засебног чанка. Е сад желим да моје сестре добро прођу на испиту, нека се ништа не плаше, то ће све лако проћи, ако будете пазиле.

Сад вам желим срећан живот, до вијека амин. Сада поздрављам сву господу из Краљевог фонда, г. доктора и његову госпођу, г. Рибара и гђу. и гђу. Бедековић из Загреба, што је била код нас. Много вас поздравља и љуби руке ваша

ћерка Марина Цвејић

*Виша јела зелен бор,
Молим брзи одговор.*

Липница — Гружа 12 10-933 год.

Мила госпођица.

Јако ме чуди шта је са вама те ми никако не пишете, нестрпљиво сам очекивала прошли број „Селанке“, надала сам се да ће бити за мене писмо, па сам очајна да нисте љути на мене, али знам да вас нисам ничим наљутила.

Драга гце. још мало па ће те се и са овим ученицама растати, ја знам да је сад код вас велики рад, да ли су моје другарице биле вредне да постигну и ураде оно што смо ми урадиле. Молим вас, пишите ми како је све било, све ме то јако занима. Брат ми је отишао у војску, у Ниш а мене просе, али ја нећу још да се удајем, јер оваки живот као код моје куће никад нећу имати.

Моји вас укућани много поздрављају, а вама љуби руку
ваша ћера

Горица

Одговорни уредник: Даринка Лацковић, Балканска 9, Београд
Штампарња „Скерлић“, Милана К. Цветановића, — Београд Кр. Наталије бр. 12. Тел. 20-732

Ово пишем другарицама.

Миле моје неизнасте другарице

Ја верујем кад сте дошли у школу, да сте мислили да 3 месеци никад неће проћи али видите како то брзо прође. Већ дође и последњи месец, још мало имате да будете са вашим добрим наставницама, па ће те се растати врло тешко. Тај живот што смо имали у нашој милој школи, никад га више нећемо имати, јер смо тамо имале другарице из целе наше миле отаџбине. Не мојте се плашити на испиту, него лепо одговарајте. Вемија нека добро пази да ми не осрамоти нашу дичну Шумадију.

Желим да испит положите са одличним успехом.

То вам жели ваша сестра

Горица Р. Илић
Шумадинка

Наранчи Илић Пађене — Книн, шта си се ућутала, тако исто и Стана па и Олга.

Славица Крајачић — Новаки. Ти се давно ниси јавила, оринем да ниси болесна.

Славица Болтек — Шестине. И ти се Славице не јављаш већ олаво, да се и ти не удајеш, па хоћеш да нас изненадиш.

Славјанка Поповић, шта је с тобом моје Славјанче, за-ти ћутиш?

Иванка Кузмановић — Дебар, зар си тако брзо све нас заборавила?

Мага Латин — Гора — Петриња, Барица ће ти све причати, и видећеш пуно лепих и нових ствари код Барице, и она је била тако добра као и ти.

Свима срдачан поздрав Д. Л.

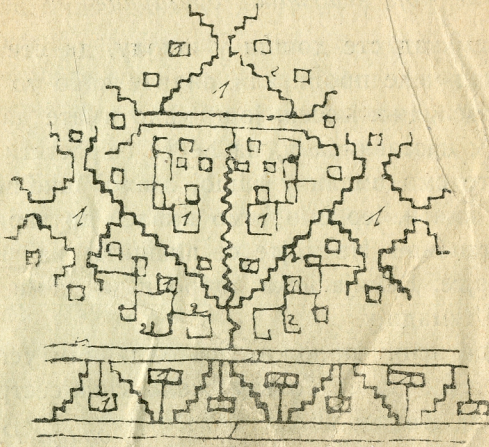
Лепе навике

Држи сваку ствар у реду, на своме месту, да се увек може наћи.

Имај одређено место где једеш, и време кад једеш, деца се из малена уче реду,

Носи одећу просту и лепу, која чува здравље и новац.

НАРОДНЕ ШАРЕ

1. Теракош 311

2. Црно

Све ситне коцкице теракош а квачице све црно.

ПРЕТПЛАЊУЈТЕ СЕ

НА „СЕЉАНКУ“

то је најгоднији лист за нашу сељанку. Овај лист ће је поучити и упутити на бољи живот, породица ће бити задовољнија, здравија и срећнија. Сад кад је и сељанка дошла до овог листа, треба да га свака сељанка и држи. Не жали новац за „Сељанку“ она ти увек пружа велику корист.